

[Knut Østergaard.]

ville en protest, i dette tilfælde rettet til Nordvietnam, give indenrigspolitiske vanskeligheder for udenrigsministeren? Er det det, han har haft for øje, da han har markeret sig først og fremmest ved sin tavshed? Jeg synes ellers ikke, udenrigsministeren er bange for at løfte pegefingern. Men jeg synes altså, at han i dette tilfælde har forsumt sin mulighed.

Se, det er med vilje, jeg har behandlet de to alvorlige indenrigspolitiske problemer, som jeg indtil nu har kommenteret først og givet mit partis syn på disse to ting. Der er deri ting, som vi er uenige om, ja, der er områder, som vi er meget uenige om. Det skal siges, og det er nu sagt.

Men når det er sagt, og jeg mener også fremført på en måde, så det er forstået, vil jeg gerne beskæftige mig med talens hovedtema. Jeg vil gerne indlede med at anerkende og respektere og komplimentere den højtærede udenrigsminister for hans forsøg på at samle en udenrigsdebat om det essentielle. Han er ikke faldet for fristelsen til at køre hele kompasset rundt, men er netop i Europas skæbnetime blevet i Europa.

Når man læser udenrigsministerens omtale af Europas fremtid, som den er beskrevet i de første to tredjedele i redegørelsen, når man indsuger visionerne om Vesteuropas indbyrdes fremtidige samarbejde og vor fælles tro på at medinddrage på den beskrevne måde vore østeuropæiske frænder i den fremtid, som vi skal leve sammen, fordi vi må, og fordi vi i kultur og i historie hører sammen, ja, så har man lyst til at indlede sine kommentarer med ordene: „Kære udenrigsminister!“ Jeg har lyst til det, fordi 21 sider ud af de 31, som udenrigsministerens manuskript udgør, er en europæisk bekendelse, der kan forene regeringen, og dermed socialdemokratiet, og oppositionen — selvfølgelig taler jeg kun på mit eget partis vegne — i bestræbelserne for at gøre Europa til et samarbejdende, et frygtløst, et fredens kontinent. Undervejs vil der fremkomme ting, vi er uenige om, hensyn til det ene og hensyn til det andet — det være sig indenrigspolitisk pression, som alt for ofte påvirker sagligheden i den udenrigspolitiske holdning, eller hensyn til politiske venner i de lande, vi kommer i nærmere og nærmere samarbejde med. Det afgørende under den

debat, vi fører i dag, og som jeg altså opfatter som en indledning til en europæisk æra, er den grundindstilling, som udenrigsministerens erklæring er udtryk for.

Hvis vi i det konservative folkeparti skal uddybe den europæiske debat, som her er indledt, vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger til den ramme, udenrigsministeren har placeret Europa i, og til det Europa, som udenrigsministeren forestiller sig. Men forinden jeg gør det, vil jeg gerne i anledning af den, således som den er refereret, meget interessante tale, økonomi- og budgetministeren, hr. Per Hækkerup, holdt forleden i Malmø, spørge, om ikke denne tale i fuld ordlyd kan blive tilgængelig for folketingets medlemmer. Jeg går nemlig helt sikkert ud fra, at ministeren dér giver udtryk for regeringens syn på en række af de områder, vi netop i dag har til debat.

Når jeg taler om en ramme for Europa, kommer jeg ind på strømninger i verdens- og i udenrigspolitikken, om hvilke jeg selvfølgelig ved for lidt — men jeg ved vel lige så meget som så mange andre. Det er vel fælles for os, at vi føler græsset gro, men vi kender ikke jordbund, græsart eller gødningsmængde. Kina i FN, Nixon i Peking, Nixon i Moskva, 4° Stillehavsmagter — ministeren nævner det kort — USA, Kina, Sovjet og Japan, en ny balance og spørgsmålet: kan den balance holde som balancen mellem de to? Vil den ikke sammenkædet med Afrikas og Sydamerikas og Asiens umådelige problemer afstedkomme, at konfrontationens eller, om man vil, balancens hovedproblemer henlægges til områder uden for Europa? Vi ved, det kommer os ved, men ved vi, hvordan det kommer os ved? Intet er jo statisk. Hvor bærer udviklingen i USA hen? Hvad vil Kinas optagelse i FN betyde? Det vil bl. a. betyde, at Kina i forhold til alle øvrige nationer for alvor og først nu vil blive konfronteret med verdensopinionen. Kan Kina holde til Christian Winthers, Lasse Budtz' eller Ivan Malinovskis velformede strategi for psykologisk krigsførelse, udsendt fra Gyngemosen? Det er dog et spørgsmål.

Fra ironien og dette angreb, som jeg lidt ufint måtte af med, til en parentes om udenrigspolitik. Udenrigspolitik skabes jo af mennesker og af spændinger i mennesker. Bliver spændingerne for store, bliver politik-